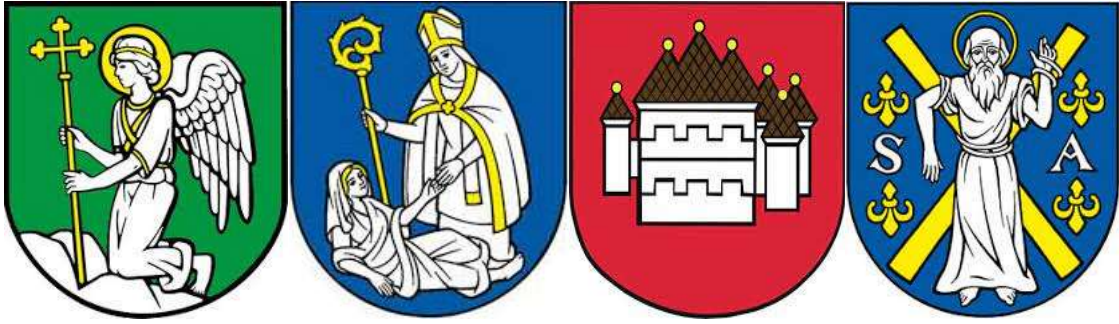

Integrovaná územná stratégia

**územia udržateľného mestského rozvoja jadrových miest Prievidza,
Nováky a mesta Bojnice a obce Koš**

na roky 2022 – 2030

*Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja
jadrových miest Prievdza, Nováky a mesta Bojnice a obce Koš na roky 2022 –
2030*

Obsah

Identifikačné údaje	5
Úvod	6
Oprávnené typy aktivít Programu Slovensko v rozhodovacej kompetencii Kooperačnej rady UMR PD-NO	7
Východiská pre tvorbu Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky	13
Socio-ekonomické východiská	13
Územno-technické východiská	17
Syntéza východísk Integrovannej územnej stratégie UMR	21
SWOT analýza	21
Potenciály a výzvy pre územie UMR Prievidza - Nováky	22
Faktory rozvoja územia UMR Prievidza - Nováky	22
Strategický rámec Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky	24
Priority Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky	25
Priorita 1 – Inteligentnejšia Horná Nitra	25
Priorita 2: Zelenšia Horná Nitra	26
Priorita 3: Prepojenejšia Horná Nitra	29
Priorita 4 – Sociálnejšia Horná Nitra	29
Politický cieľ 5: Horná Nitra bližšie k občanom	30
Finančný rámec IÚS UMR Prievidza - Nováky	33
Inštitucionálny rámec IÚS UMR Prievidza - Nováky	37
Príloha A: Integrované územné investície UMR Prievidza - Nováky	39
Príloha B: Indikatívny zásobník projektov UMR Prievidza - Nováky	42

*Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja
jadrových miest Prievidza, Nováky a mesta Bojnice a obce Koš na roky 2022 –
2030*

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: SWOT analýza územia UMR	21
Tabuľka 2: predbežné alokácie zdrojov UMR podľa jednotlivých opatrení Programu Slovensko.....	33

Zoznam schém

Schéma 1: Priority IÚS UMR PD-NO 2022-2030	25
--	----

Identifikačné údaje

Názov dokumentu:

Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja jadrových miest Prievidza, Nováky a mesta Bojnice a obce Koš na roky 2022 – 2030

Odborní garanti:

prof. Ing.arch. Maroš Finka, PhD.

doc. Ing. Vladimír Ondrejčka, PhD.

Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.

Ing. Milan Husár, PhD.

Mgr. Silvia Ondrejčková, PhD.

Úvod

Integrovaná územná stratégia (ďalej len IÚS) je definovaná v kontexte Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020 vydaného Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len MIRRI).

Integrované územné stratégie (ďalej len IÚS) sú definované v článku 29 Všeobecného nariadenia EÚ, z ktorého vyplýva, že integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie prostredníctvom nasledujúcich parametrov podpory:

- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- určená pre rozvoj jasne zadaného územia (bez obmedzenia administratívnymi hranicami na lokálnej, sub-regionálnej až po regionálnu úroveň),
- založená na integrácii rôznorodých aktivít v rámci integrovaných územných investícií a integrovaných investičných balíkov.

IÚS územia udržateľného mestského rozvoja (ďalej len UMR) sú spracovávané v súlade s princípom partnerstva za účasti sociálno-ekonomických partnerov podľa Zákona o regionálnom rozvoji. IÚS sú základným strategickým nástrojom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného nástrojmi územnej implementácie fondov EÚ, ako sú integrované územné investície.

Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja jadrových miest Prievidza, Nováky a mesta Bojnice a obce Koš na roky 2022 – 2030 (ďalej len IÚS UMR PD-NO) vychádza z analytickej, strategickej a programovej časti ich spoločného PHRSR pre roky 2022-2030.

Z hľadiska potrieb spoločného integrovaného plánovania v kontexte požiadaviek tzv. Integrovaných územných stratégií (IÚS), ktoré vyvstávajú v súvislosti s novým plánovacím obdobím pre čerpanie fondov EU zameraných na regionálny rozvoj v rokoch 2021-2027, v území TSK boli 2 územia mestského rozvoja ktoré artikulujú svoje osobitné potreby s ohľadom na geomorfologické, socio-ekonomické či environmentálne špecifiká svojich území. Jedným z nich je UMR PD-NO.

Územie udržateľného mestského rozvoja Prievidza-Nováky bolo definované na báze historicky daného prepojenia okresného mesta Prievidza s mestom Nováky ležiaceho jeho v tesnej blízkosti, keďže mesto Prievidza bolo v minulosti budované ako zamestnanecká základňa pre nosné zamestnávateľské subjekty regiónu, teda najmä pre Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. Prievidza, Slovenské elektrárne ENO Zemianske Kostolany a Novácke chemické závody, a.s. v Novákoch.

Oprávnené typy aktivít Programu Slovensko v rozhodovacej kompetencii Kooperačnej rady UMR PD-NO

MIRRI ako riadiaci orgán Programu Slovensko na roky 2021-2027 identifikovalo opatrenia v rámci špecifických cieľov politiky súdržnosti EÚ, ktorých realizácia je v kompetencii regionálnych a miestnych samospráv podľa platných právnych predpisov (originálne kompetencie a prenesený výkon štátnej správy na regionálnu a miestnu úroveň), a ktoré budú predmetom projektového zásobníka. Tieto sú dôležité pri definovaní IÚS UMR, pretože definujú oblasti podpory, na ktoré sa IÚS primárne zameriava.

Politický cieľ 1: Inteligentnejšia Európa

Priorita 1 - Veda, výskum, inovácie

Špecifický cieľ RS01.1 - Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií

Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch

Špecifický cieľ RS01.2 • Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení

Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miesta regiónov

Špecifický cieľ RS01.4 - Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie bude napĺňaný prostredníctvom nasledovných opatrení

Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3

Politický cieľ 2: Zelenšia Európa

Priorita 2 – Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

Špecifický cieľ RSO2.1 – Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií

Opatrenie 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov

Špecifický cieľ RSO2.2 – Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

Špecifický cieľ RSO2.4 – Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Opatrenie 2.4.1. Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ RSO2.5 – Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva

Opatrenie 2.5.2. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov

Opatrenie 2.5.3 Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch

Opatrenie 2.5.4. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami

Opatrenie 2.5.5 Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch

Opatrenie 2.5.7 Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO

Opatrenie 2.5.8 Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov

Špecifický cieľ RSO2.6 – Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje

Opatrenie 2.6.1 Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov

Opatrenie 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov

Opatrenie 2.6.3 Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov

Špecifický cieľ RSO2.7 – Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia

Opatrenie 2.7.3. Podpora biologickej a krajinskej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázných nepôvodných druhov

Opatrenie 2.7.4. Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Špecifický cieľ RSO2.8 – Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka

Opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy

Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy

Opatrenie 2.8.3 Udržateľná mobilita BSK

Politický cieľ 3: Prepojenejšia Európa

Priorita 3 - Doprava

Špecifický cieľ RSO3.2 – Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

Opatrenie 3.2.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy

Opatrenie 3.2.4 Miestne komunikácie

Politický cieľ 4 – Sociálnejšia Európa

Priorita 4P1 – Adaptabilný a prístupný trh práce

Špecifický cieľ RSO4.1 - Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva

Priorita 4P2 – Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ RSO4.2 - Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry, vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu

Priorita 4P5 – Aktívne začlenenie a dostupné služby

Špecifický cieľ RSO4.3 - Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komún, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb

Špecifický cieľ RSO4.5 - Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť

Politický cieľ 5 - Európa bližšie k občanom

Priorita 5 – Moderné regióny

Špecifický cieľ RSO5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach

Opatrenie 5.1.1 Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiach v komunite alebo partnerov pôsobiach v komunite

Opatrenie 5.1.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie

Opatrenie 5.1.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Opatrenie 5.1.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku

Opatrenie 5.1.5. A Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - mestské oblasti

Opatrenie 5.1.5. B Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej

kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

Opatrenie 5.1.6 Európske hlavné mesto kultúry 2026

Špecifický cieľ RSO5.2 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach

Opatrenie 5.2.1 Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a MNO pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite

Opatrenie 5.2.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie

Opatrenie 5.2.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Opatrenie 5.2.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku

Opatrenie 5.2.5. A Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - vidiecke oblasti

Opatrenie 5.2.5. B Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

Východiská pre tvorbu Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky

Socio-ekonomické východiská

Trenčiansky región vždy radil k tým bohatším krajom na Slovensku, no pravdou je, že posledné roky ho z hľadiska výšky HDP na obyvateľa začínajú postupne predbiehať Nitriansky, Žilinský i Košický kraj. Dôvodom vyššieho rastu sú najmä prichádzajúce zahraničné investície najmä do automobilového priemyslu v Nitrianskom a Žilinskom kraji, zmeny v štruktúre priemyslu a služieb, zmeny v domácom dopyte a v štruktúre exportu tovarov a služieb do zahraničia a hospodárska výkonnosť Košicko-Prešovskej aglomerácie.

V rámci samotného Trenčianskeho kraja je okres Prievidza, do ktorého spadá riešené územie UMR, jedným z najvyhľadávanejších okresov pri alokácii zahraničných investícií (popri Novom Meste nad Váhom a Trenčíne). V porovnaní s ostatnými okresmi TSK má okres Prievidza po okrese Trenčín druhý najvyšší počet podnikov (više 4 tisíc podľa údajov z r.2019), z ktorých najväčší podiel majú podniky v oblasti veľkoobchodu, maloobchodu a priemyselnej výroby. V rámci Trenčianskeho kraja v okrese Prievidza zároveň pôsobí najviac živnostníkov (takmer 8 tisíc podľa údajov z r.2019), pričom najväčšie zastúpenie je v oblasti stavebníctva, veľkoobchodu, maloobchodu a priemyslu.

Z pohľadu evidovaného počtu zamestnancov v okrese Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR, dominuje postavenie sekundárneho sektora (priemyslu), pričom počet zamestnancov v tomto sektore rastie a ekonomika je tu pomerne diverzifikovaná. Okrem dominantného ťažobného priemyslu a energetiky tu má zastúpenie strojárstvo, ale tiež iné druhy priemyslu - gumársky, zbrojársky, obuvnícky, kožiarsky, nábytkársky či potravinársky priemysel a nezanedbateľná je i prítomnosť rozvinutého cestovného ruchu, najmä kúpeľníctva v meste Bojnice. Najväčším zamestnávateľom v regióne hornej Nitry je spoločnosť Hornonitrianske bane, a.s. Prievidza a jej dcérske spoločnosti, s počtom zamestnancov do 4 000. Ďalšia zamestnanosť sa viaže k súvisiacim banským činnostiam v rámci dodávateľsko - odberateľských vzťahov, výroby energie a pod. Ďalšími významnými zamestnávateľmi v regióne sú Fortischem, GeWis Slovakia, Brose, Nestlé, Honeywell, Rialto, Contitech (Continental), SaarGummi, Vegum a Slovaktual, ktoré spolu zamestnávajú približne 9 000 osôb.

Ani diverzifikácia priemyslu však nemá vplyv na zvýšenú výkonnosť ekonomiky, nakoľko z pohľadu pridanej hodnoty na obyvateľa sa okres Prievidza v rokoch 2009 – 2016 radil medzi okresy pod priemernou úrovňou v rámci Slovenska. V roku 2016 dosiahol hodnotu 2 426 Eur na obyvateľa, pričom priemer v rámci Slovenska bol 2 767 Eur/obyvateľa.

V zozname priemyselných parkov celoštátneho významu TSK figuruje na riešenom území UMR priemyselný park Prievidza – Nováky – Agropark a ako priemyselný park lokálneho významu Areál SAD v Prievidzi. V analýze priemyselných parkov MH Invest/ SARIO figuruje aj priemyselný park Prievidza-Západ I.

Čo sa týka primárneho sektora, v súbore ekonomických činností poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov zamestnával v roku 2019 celkovo v Trenčianskom kraji len približne 2,4% spomedzi všetkých pracujúcich v kraji, pričom z dlhodobého hľadiska pozorujeme jeho stagnáciu. Z pohľadu výmery poľnohospodárskej pôdy patrí okres Prievidza medzi okresy s najväčšou výmerou v rámci Trenčianskeho kraja, avšak s pomerne nízkou bonitou pôdy (na necelé polovice výmery s hodnotami pod 50-60 BPEJ, vo zvyšku dokonca pod 10 BPEJ). Okres Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR, je zároveň z hľadiska rozlohy lesných pozemkov (ha) i lesnatosti (%) najlesnatejším okresom v kraji.

Terciárny sektor je v TSK zastúpený pomerne vysokým podielom zo všetkých sektorov z hľadiska zamestnanosti. Tento podiel sa za sledované obdobie od roku 2009 pohybuje na úrovni 32%. V rámci sektora si dlhodobo najvyššie zastúpenie zamestnanosti v kraji udržiava odvetvie vzdelávania, verejnej správy, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva a sociálnej pomoci. V oblasti kultúry v TSK ako v jedinom kraji na Slovensku absentuje profesionálne divadelníctvo. Avšak v oblasti komerčného charakteru služieb narastá sieť klubových a eventových zariadení. Z pohľadu významných turistických atraktivít kraja v riešenom území UMR dominujú Bojnický hrad a ZOO, Bojnické kúpele a Hornonitrianske múzeum. Z pohľadu transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry, pre ktorú jej Aktualizácia akčného plánu definuje ako jeden z jej pilierov aj Kvalitu života a sociálnu infraštruktúru, je výzvou tzv. strieborná ekonomika. Ide o zapojenie staršej generácie a s ňou spojených tzv. strieborných činností a služieb do ekonomického života, ktoré sa z pohľadu demografického vývoja javí byť veľkou výzvou aj pre samotné riešené územie UMR.

Napriek tomu, že v oblasti kvartérneho sektora národné a regionálne intervencie na celom území SR nepredstavovali doteraz dostatočný impulz pre rozvoj odvetví založených na informačných technológiách a aktivitách s vyššou pridanou hodnotou, v Trenčianskom kraji sa dlhodobo formujú kapacity akademického i privátneho sektora, ktoré sú schopné čeliť v dobrých podmienkach na rozvoj tým najnáročnejším výzvam na poli vedy, výskumu a inovácií. Potenciál sa ukazuje najmä v rozvoji vedeckých, výskumných a inovačných aktivít v oblasti výskumu technológií skla, vodíkových technológií, obnoviteľných zdrojov energií, simulácií a virtuálnej reality, či technológií spracovania plastov, z ktorých časť má potenciál uplatniť sa aj v sledovanom území UMR.

Z pohľadu ekonomickej aktivity obyvateľstva sa v okrese Prievidza (spolu s okresom Trenčín) skoncentrovalo najviac z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb v priestore Trenčianskeho kraja (42 %) a dosiahol vyššiu ekonomickú aktivitu, než bol krajský priemer (ktorý bol však nižší než celoslovenský priemer).

V Trenčianskom kraji prebieha proces starnutia obyvateľstva (v roku 2019 bol index starnutia 131,9). Aj keď detská (predproduktívna) zložka obyvateľstva v posledných piatich rokoch mierne rástla, podiel obyvateľstva staršieho ako 65 rokov rástol 3,4-násobne rýchlejšie. Priemerný vek obyvateľa v roku 2019 dosiahol 42,8 roka.

Demografické prognózy do roku 2040 očakávajú nárast podielu starších osôb v populácii až na takmer 33 % v okrese Prievidza (čo je viac ako prognóza celoslovenského priemeru 26,6 %), čo indikuje, že nadchádzajúce dve desaťročia bude horná Nitra zápasíť s problémom nedostatku pracovnej sily.

Podľa podkladov ŠÚ SR zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov o počte dochádzajúcich a odchádzajúcich obyvateľov do zamestnania a škôl, v roku 2011 do okresu Prievidza dochádzalo celkovo 25 855 osôb, z toho 1363 bolo dochádzajúcich z obcí iných okresov TSK než okres Prievidza a 922 bolo z obcí okresov iných krajov SR než TSK. Naopak, z okresu Prievidza v roku 2011 celkovo odchádzalo 36 768 osôb, z toho 2 425 bolo odchádzajúcich do obcí iných okresov TSK ako okres Prievidza, 6 460 bolo odchádzajúcich do obcí okresov iných krajov SR ako TSK a 4 360 do zahraničia.

V miere nezamestnanosti sledujeme v okrese Prievidza síce najvyššiu mieru v rámci Trenčianskeho kraja, ktorá v júni 2020 dosiahla 6,99% a v decembri 2020 dokonca 7,14 %, avšak v porovnaní s ďalšími územnosprávnymi celkami (krajmi) má Trenčiansky kraj stále relatívne priaznivú situáciu na trhu práce,

keďže miera evidovanej nezamestnanosti (5,39 % k 31.12.2020) je jednou z najnižších v SR. V okrese Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR, sa tak nezamestnanosť nejaví byť kľúčovým problémom. Tým je skôr vyššie spomínané starnutie obyvateľstva a odliv obyvateľov do iných regiónov.

V oblasti cestovného ruchu má sledované územie UMR osobitý potenciál spojený najmä s využívaním kultúrnych, prírodných a historických daností územia, kúpeľníctva, baníckych tradícií, ako aj možností pre šport, s dobrým potenciálom ubytovacích kapacít, kde okres Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR, zaznamenal po okrese Trenčín (37 %) druhé najväčšie výkony merané počtom dosiahnutých prenocovaní, a to 28 % výkonov celého kraja. Vzhľadom na kritický rok 2020 a dopady pandemických opatrení v súvislosti s ochorením Covid-19 však čelíme zmenenej situácii, v ktorej tento segment zaznamenal výrazný prepad. Pre jeho oživenie a nastavenie do budúcnosti bude potrebné zvoliť aj nové strategické prístupy s orientáciou na nové cieľové skupiny, pravdepodobne najmä z radov domácej klientely, na športové aktivity v prírode či iné aktivity súvisiace s pohybom, zdravým životným štýlom, viacgeneračné, rodinné programy, programy s bezpečnými aktivitami z pohľadu ďalších neočakávaných epidemiologických či iných zdravotných, bezpečnostných, prípadne klimatických opatrení a pod.

V riešenom území UMR sa nachádza štandardná základná občianska vybavenosť. Pôsobia tu dve detašované pracoviská vysokých škôl (Detašované pracovisko ŽU Žilina / Fakulta riadenia a informatiky v Prievidzi a Detašované pracovisko UCM Trnava / Fakulta sociálnych vied v Prievidzi), gymnázia, stredné priemyselné školy, základné, materské i umelecké školy. Pôsobí tu tiež jedna z troch nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, a to NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, s 517 lôžkami, ktorá je zároveň jedinou nemocnicou v Trenčianskom kraji s vybudovaným urgentným príjmom. Trenčiansky samosprávny kraj je krajom. Ten má len jednu koncovú nemocnicu a nedisponuje žiadnym špecializovaným pracoviskom napr. kardiochirurgia, neurochirurgia a pod. a zaznamenávame problémy s prekladmi pacientov na tieto pracoviská.

V oblasti sociálnych služieb sa v okrese Prievidza poskytujú takmer všetky formy sociálnej pomoci, vzhľadom na demografický vývoj je však otázna ich priestorová štruktúra a kapacita.

V oblasti digitalizácie a informatizácie jednotlivé mestské či obecné samosprávy v rámci riešeného územia UMR, Trenčianskeho kraja, ako i samotný úrad TSK realizujú svoje služby v rámci svojich

vlastných individuálnych možností, prípadne s použitím fondov EŠIF – OP Efektívna verejná správa (OP EVS), prípadne OP Integrovaná infraštruktúra (OP II).

Elektronické verejné služby poskytujú najmä prostredníctvom zavádzania on-line formulárov, prostredníctvom elektronickej komunikácie, formou zverejňovania a poskytovania informácií v elektronickej podobe, alebo odkazmi na ústredné portály verejnej správy. Absentuje jednotný systém zberu a vyhodnocovania dát, v dôsledku čoho je rozhodovanie samospráv sťažené a pre obyvateľov neprehľadné.

Územno-technické východiská

Riešené územie UMR sa nachádza na tranzitnom dopravnom uzle celoštátneho významu a využíva pozíciu na jeho hlavných vnútroštátnych dopravných trasách v severo-južno i západo-východnom smere. Aglomeračným uzlom nielen riešeného územia UMR ale i celého regiónu hornej Nitry je mesto Prievidza, ktoré pôsobí ako dôležité sídelno-hospodárske centrum s nadregionálnym významom. Z tohto dôvodu je aj dôležitým cieľom i východiskom osobnej i nákladnej dopravy. V nadregionálnych dopravných vzťahoch má preň význam najmä cestná sieť. Tá však nenapĺňa požiadavky súčasnej doby a nespĺňa ani európske kritériá, pre ktoré by bola potrebná rozsiahla modernizácia minimálne s prestavbou súčasných cestných komunikácií I. triedy na rýchlostné cesty so štvorpruhovým profilom a tiež zvýraznenie dopravných vzťahov riešeného územia UMR s krajským mestom Trenčín. Pri budúcom rozvoji výrobných a nevýrobných aktivít v riešenom území UMR ako i širšom regióne sa existujúca dopravná infraštruktúra javí byť limitom rozvoja.

Čo sa týka prímestskej a diaľkovej autobusovej osobnej dopravy, riešené územie UMR je relatívne dobre obslužené, mesto Prievidza má spojenie priamymi pravidelnými autobusovými linkami so siedmimi okresnými mestami. Podobne aj prepojenie mesta s ďalšími regiónmi Slovenska diaľkovou autobusovou dopravou je na dobrej úrovni, čo čiastočne kompenzuje nedostatočné železničné prepojenia. V okrese Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR a tiež v samotnom meste Prievidza verejnú autobusovú dopravu realizuje dopravca SAD Prievidza, a. s..

Priame železničné spojenie z Prievidze je s desiatimi okresnými mestami, avšak z nadregionálneho pohľadu nemá železničná preprava osôb veľký význam (s výnimkou prímestskej prepravy osôb medzi Prievidzou a jej zázemím) a jej využitie je najmä v oblasti nákladnej dopravy s výhodnou polohou nákladnej stanice v meste Prievidza vzhľadom na polohu skladovacích a priemyselných areálov.

Letecké spojenie s regiónom má potenciál v letisku a heliporte Úkrníská v katastrálnom území Prievidze, ktoré má medzinárodný štatút letiska s nepravidelnou dopravou.

Plánovanie cyklistickej infraštruktúry na úrovni kraja prebieha vo forme dlhých cyklomagistrál ako základnej kostry cyklistickej siete, na ktorú sa napájajú, alebo sa budú postupne napájať doplnkové lokálne cyklotrasy. V sledovanom území UMR ako aj pre celé územie hornej Nitry je základom pre riešenie cyklodopravy spracovanie štúdie realizovateľnosti cyklotrasy na hornej Nitre, ktorá bude spájať mestá Handlová, Prievidza, Nováky, Partizánske, až po hranicu s Nitrianskym samosprávnym krajom, v dĺžke cca 60 km. Cyklodoprava je ako priorita zanesená do územných plánov všetkých štyroch obcí sledovaného územia UMR. Mesto Prievidza získalo v roku 2017 nenávratný finančný príspevok 1,4 mil. eur na vybudovanie cyklotrasy na katastrálnych územiach miest Prievidza a Bojnice – 3,6 km cyklistických chodníkov a spoločných chodníkov pre cyklistov a peších a doplnkovú infraštruktúru.

Čo sa týka technickej infraštruktúry verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, v okrese Prievidza, do ktorého spadá i riešené územie UMR, je vlastníkom infraštruktúry Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Banská Bystrica a prevádzkovanie zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Prievidza. Zásobovanosť obyvateľov pitnou vodou tu dosahuje 98,95%, čo je najviac zo všetkých okresov kraja.

Odkanalizovanie obcí je riadené Plánom rozvoja verejných kanalizácií Trenčianskeho kraja, ktorý je spracovaný na základe Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR. V rámci okresu Prievidza sa nachádza 11 čistiarní odpadových vôd a z celkového počtu 52 obcí má v prevádzke stokovú sieť 14 obcí.

Hlavnými zdrojmi elektrickej energie v TSK sú Elektrárne Nováky v Zemianskych Kostolnoch s orientáciou na spaľovanie hnedého uhlia zo slovenských uhoľných baní (aktuálne v plánovanom režime budúceho útlmu) a vodné elektrárne na Váhu, spolu 9 vodných elektrární. Okrem toho výrobu

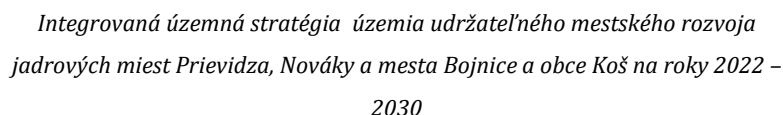
elektrickej energie zabezpečujú závodné elektrárne a vodné elektrárne. V celom povodí Váhu je na území kraja vybudovaných aj 19 malých vodných elektrární.

Z hľadiska zásobovania plynom sa kraj opiera o plynovody 500-64 a 300-25 prechádzajúce územím. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza distribučná sieť prevádzkovaná spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej aj ako „SPP“). V riešenom území sa zásoby energie realizujú cez o vysokotlaký plynovod, ktorý je pripojený na medzištátny plynovod DN700 PN55 cez prepúšťaciu stanicu Ľudovítova (južne od Výčap - Opatoviec), vedúci v trase Topoľčany - Partizánske - Nováky - Prievidza s prepojením na Martin.

V oblasti bezpečnosti je opodstatnenou požiadavkou zapracovať do verejných politík aj programy prevencie kriminality (zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov), ktoré budú reagovať na identifikované problémy, globálne trendy a lokálne výzvy súvisiace najmä s javmi ako sú prebiehajúce demografické zmeny s dopadom na nárast nárokov na služby v rôznych oblastiach, vrátane možného znižovania konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky alebo nástup nových civilizačných hrozieb a technológií s možným negatívnym dopadom na bezpečnosť a nutnosťou flexibilne reagovať na krízové javy (Covid, kybernetické hrozby), a pod.

Ochranu pred požiarmi zabezpečujú predovšetkým príslušníci Hasičského a záchranného zboru (HaZZ). Pokrytie územia TSK je v súčasnosti zabezpečené najmä hasičskými stanicami HaZZ pod ministerstvom vnútra SR. Organizačne je HaZZ na území kraja rozdelený na Krajské riaditeľstvo v Trenčíne a okresné riaditeľstvá. Riešené územie UMR spadá pod Okresné riaditeľstvo HaZZ v Prievidzi, pod ktoré patria hasičské stanice v Prievidzi a v Handlovej. Vďaka relatívnej kompaktnosti územia UMR sa dobrými hodnotami dostupnosti do 15 minút vyznačujú všetky štyri jeho obce

Civilná ochrana a ochrana pred povodňami sú v rámci UMR realizované v rámci pôsobnosti rôznych orgánov verejnej správy ako ich vymedzuje zákon. Výzvou aj pre riešené územie UMR je v súčasnosti vládou schválený Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, ktorý sa zameriava na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vln.

V oblasti znečistenia ovzdušia je potrebné sa v budúcnosti zamerať najmä na znečisťovanie ovzdušia lokálnymi kúreniskami zvyšovaním osvedy medzi obyvateľmi. Nepredpokladá sa, že znečistenie zo stredných a veľkých zdrojov znečistenia bude v budúcom období stúpať. Plánované činnosti na zlepšenie cyklo dopravy, vybudovanie preložiek ciest, obchvatov miest, nových úsekov ciest, verejnej dopravy prinesú pozitívny dopad na kvalitu ovzdušia a hladiny hluku v mestách a obciach na území kraja. Na druhej strane pri realizácii stavebných úprav v oblasti dopravy je potrebné počítať s narušením zložiek prírodného prostredia.

Syntéza východísk Integrovanej územnej stratégie UMR

SWOT analýza

SWOT analýza slúži na syntetizáciu analytických východísk charakterizujúcich súčasný stav územia vrátane ich váženía, ktoré definuje ich jednotlivé váhy/dôležitosť.

Tabuľka 1: SWOT analýza územia UMR

Silné stránky		37	Slabé stránky		42
Poloha územia UMR v rámci rozvojových osí	9		Technický stav cestnej infraštruktúry ako i príslušných technických objektov (mosty, podjazdy) a nedobudovaná rýchlostná cestná infraštruktúra (R2)	7	
Prepojenie stredoškolského vzdelávania a praxe – duálne vzdelávanie	8		Energetická efektivita verejnej infraštruktúry	9	
Partnerstvá samospráv UMR s verejným ako i súkromným sektorom	6		Regresívny typu populácie	6	
Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva	8		Environmentálne záťaž po ťažbe uhlia, ako i iných prostredie zaťažujúcich aktivitách	8	
Ponuka športových a voľnočasových aktivít na území UMR	6		Technický stav objektov vo vlastníctve samospráv územia UMR	7	
			Technický stav objektov vo vlastníctve samospráv územia UMR	5	
Príležitosti		43	Ohrozenia		30
Transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry	10		Stabilizácia a ochrana zdrojov pitnej vody	5	
Rozvoj železničnej dopravy na báze nízko emisných zdrojov energie (vodík)	7		Adaptabilita územia na zmenu klímy a odolnosť regiónu	8	
Rozvoj cyklistej infraštruktúry	8		Kapacity a dosptupnosť vybraných služieb obyvateľom regiónu	9	
Regionálna spolupráca a koordinácia rozvojových aktivít jednotlivých lokálnych územných samospráv prostredníctvom platformy UMR	6		Environmentálne záťaž na území po ťažbe uhlia	8	
Integrovaná udržateľná mobilita v regióne	7				

Transformácia UMR na smart región	5		
-----------------------------------	---	--	--

Potenciály a výzvy pre územie UMR Prievidza - Nováky

Na základe definovaných východísk je možné identifikovať nasledujúce kľúčové výzvy územia UMR, zatriedené do jednotlivých problémových oblastí:

1. transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry,
2. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
3. kapitalizácia vedecko-výskumného potenciálu v oblasti elektrotechniky a IT, automotive, chemického priemyslu, energetiky, stavebníctva a potravinárstva,
4. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
5. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
6. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, cestná infraštruktúra, školská infraštruktúra, kultúrna infraštruktúra
7. stabilizácia a ochrana vodných zdrojov,
8. budovanie partnerstiev a prepojenie vedeckovýskumnej základne a školstva s potrebami produkčných sektorov v území UMR,
9. dosiahnutie vyváženého energetického mixu a využitia vysokého potenciálu UMR v oblasti obnoviteľných zdrojov a energetické zhodnotenie odpadov,
10. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
11. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (najmä sociálne služby, integrácia a komunitizácia seniorov – posilnenie úlohy komunit pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
12. rozvoj dopravy realizáciou príkladov dobrej praxe projektov integrovanej udržateľnej multimodálnej mobility.

Faktory rozvoja územia UMR Prievidza - Nováky

Za strategické faktory rozvoja regiónu UMR považujeme:

- A. Efektívna a spravodlivá transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry;

- B. Adaptácia regiónu na klimatickú zmenu;
- C. Rozvoj zdravotníckej infraštruktúry a budovanie kapacít verejných služieb;
- D. Rozvoj komunitnej energetiky na báze špecifických lokálnych OZE;
- E. Partnerstvá a prepojenie vedeckovýskumnej základne a školstva s potrebami produkčných sektorov v území UMR;
- F. Regionálny systém kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom;
- G. Zvyšovanie kvality života – dostupnosť služieb (najmä sociálne služby, integrácia a komunitizácia seniorov – posilnenie úlohy komunit pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie;
- H. Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita regiónu UMR.

Strategický rámec Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky

SPHR SR UMR Prievidza – Nováky pre roky 2022-2030 ako rámcový strategický dokument regiónu UMR definuje nasledujúce strategické rámce:

Vízia rozvoja UMR Prievidza-Nováky do roku 2030

UMR Prievidza – Nováky región, ktorý premieňa svoje špecifiká na svoju výhodu, aby tu ľudia nielen žili, alebo boli hrdí, že sú jeho súčasťou.

Hlavný cieľ UMR Prievidza-Nováky

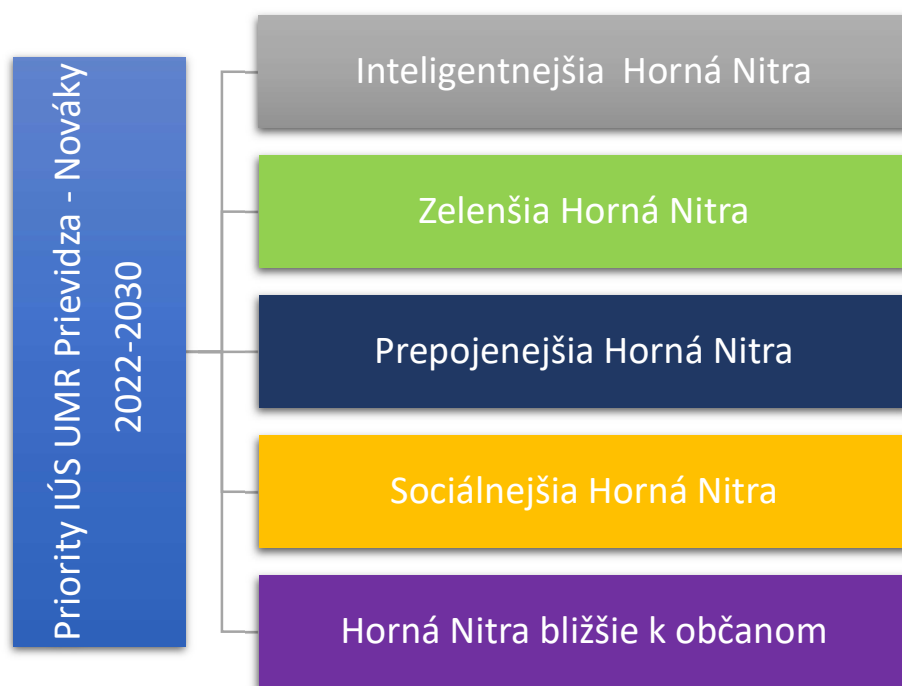
Zdravý, udržateľný a inovatívny región Prievidza – Nováky využívajúci prírodný, ekonomický a ľudský kapitál pre kvalitný život obyvateľov. Dobré podmienky pre podnikanie a zdravé životné prostredie.

Priority Integrovannej územnej stratégie UMR Prievidza - Nováky

Vo väzbe na definovanú Víziu do roku 2030 a Hlavný cieľ do roku 2030 a v kontexte Programu Slovensko, na ktorý je Integrovaná územná stratégia UMR naviazaná, sú definované nasledujúce priority:

Schéma 1: Priority IÚS UMR PD-NO 2022-2030

Pre naplnenie jednotlivých priorít IÚS UMR Prievidza-Nováky pre roky 2022-2030 sú stanovené nasledujúce strategické a špecifické ciele, zamerané na oblasti, kde v zmysle metodického pokynu MIRRI je smerovaná rozhodovacia kompetencia pre Kooperáciu radu UMR.

Priorita 1 – Inteligentnejšia Horná Nitra

Strategický cieľ 1.1: Veda, výskum a inovácie na Hornej Nitre

Špecifický cieľ 1.1.1: Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií

Indikatívne opatrenia:

- Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch

Špecifický cieľ 1.1.2: Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy

Indikatívne opatrenia:

- Podpora budovania inteligentných miesta regiónov

Špecifický cieľ 1.1.3: Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie

Indikatívne opatrenia:

- Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3

Priorita 2: Zelenšia Horná Nitra

Strategický cieľ 2.1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

Špecifický cieľ 2.1.1: Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií

Indikatívne opatrenia:

- Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ 2.1.2: Podpora energie z obnoviteľných zdrojov

Indikatívne opatrenia:

- Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

Špecifický cieľ 2.1.3: Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Indikatívne opatrenia:

- Znižovanie energetickej náročnosti budov

Špecifický cieľ 2.1.4: Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva

Indikatívne opatrenia:

- Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov
- Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
- Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami
- Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
- Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO
- Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov

Špecifický cieľ 2.1.5: Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje

Indikatívne opatrenia:

- Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov
- Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov
- Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov

Špecifický cieľ 2.1.6: Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia

Indikatívne opatrenia:

- Podpora biologickej a krajinej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázičných nepôvodných druhov
- Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Špecifický cieľ 2.1.7: Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka

Indikatívne opatrenia:

- Rozvoj verejnej dopravy
- Podpora cyklodopravy

Priorita 3: Prepojenejšia Horná Nitra

Strategický cieľ 3.1: Doprava

Špecifický cieľ 3.1: Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy

Indikatívne opatrenia:

- Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy
- Miestne komunikácie

Priorita 4 – Sociálnejšia Horná Nitra

Strategický cieľ 4.1: Adaptabilný a prístupný trh práce

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva

Strategický cieľ 4.2: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ 4.2.1: Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry, vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu

Strategický cieľ 4.3: Aktívne začlenenie a dostupné služby

Špecifický cieľ 4.3.1: Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komúní, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb

Špecifický cieľ 4.3.2: Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť

Politický cieľ 5: Horná Nitra bližšie k občanom

Strategický cieľ 5.1: Moderné regióny

Špecifický cieľ 5.1.1: Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach

Indikatívne opatrenia:

- Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiach v komunite alebo partnerov pôsobiach v komunite.
- Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie.
- Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov.
- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku.
- Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný

rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - mestské oblasti.

- Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov.

Špecifický cieľ 5.2: Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach

Indikatívne opatrenia:

- Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a MNO pôsobiach v komunite alebo partnerov pôsobiach v komunite.
- Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie.
- Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov.
- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku.
- Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - vidiecke oblasti.

*Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja
jadrových miest Prievdza, Nováky a mesta Bojnice a obce Koš na roky 2022 –
2030*

- Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

Finančný rámec IÚS UMR Prievidza - Nováky

Zo zdrojov EŠIF pre obdobie rokov 2021-2027, boli pre územia UMR vyčlenené celkové finančné zdroje: 656 525 068,00 EUR.

V zmysle zadefinovaných kritérií, boli pre implementáciu IÚS UMR Prievidza - Nováky alokované finančné prostriedky v celkovej sume príspevku zo zdrojov EÚ: 23 419 031,00 EUR.

Tabuľka 2: predbežné alokácie zdrojov UMR podľa jednotlivých opatrení Programu Slovensko

číslo opatrenia	opatrenia Programu Slovensko	predbežná alokácia UMR Prievidza - Nováky
1.1.1	Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch	865 792,61 EUR
1.2.2	Podpora budovania inteligentných miest a regiónov	1 693 942,07 EUR
1.4.1	Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+	3 764,32 EUR
2.1.2	Znižovanie energetickej náročnosti budov	1 262 579,61 EUR
2.2.2	Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou	192 123,37 EUR
2.4.1	Vodozadržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami	1 958 987,54 EUR
2.5.7	Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO	194 991,55 EUR

2.6.1	Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov	74 347,38 EUR
2.6.2	Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov	662 894,45 EUR
2.6.3	Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov	463 353,80 EUR
2.7.3	Podpora biologickej a krajinskej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu inváznych nepôvodných druhov	301 145,26 EUR
2.7.4	Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách	1 947 984,82 EUR
2.8.1	Rozvoj verejnej dopravy	7 152 199,84 EUR
2.8.2	Podpora cyklodopravy	1 129 294,71 EUR
3.2.3	Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy	480 409,39 EUR
3.2.4	Miestne komunikácie	518 438,57 EUR
RSO4.2	Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu	414 074,73 EUR

RSO4.3	Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunit, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb	613 596,64 EUR
RSO4.5	Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšením odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti, a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť	103 518,68 EUR
5.1.1	Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiach v komunite alebo partnerov pôsobiach v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy	150 572,63 EUR
5.1.2	Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie	56 464,74 EUR
5.1.3	Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov	56 464,74 EUR
5.1.4	Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku	669 604,01 EUR
5.1.5.A	Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - mestské oblasti	2 070 373,64 EUR

5.1.5.B	Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Podpora ostatnej infraštruktúry spojennej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov	382 111,92 EUR
---------	--	-------------------

Inštitucionálny rámec IÚS UMR Prievidza - Nováky

Hlavným orgánom zodpovedným za prípravu, schválenie a implementáciu IÚS UMR Prievidza – Nováky pre roky 2022 – 2030 je Kooperačná rada. Ta má zmysle svojho štatútu:

Článok 2, Pôsobnosť Kooperačnej rady:

(1) Kooperačná rada vykonáva najmä nasledovné úlohy:

- a) rozhoduje o projektoch a územných stratégiách UMR „Prievidza- Nováky“, ktoré budú predložené na Radu Partnerstva,
- b) spolupracuje s Trenčianskym samosprávnym krajom (TSK) pri príprave, implementácii a monitorovaní IÚS UMR „Prievidza- Nováky“, IUS SPR a IÚS TSK,
- c) spolupracuje s TSK pri mapovaní a definovaní kľúčových problémov a potrieb územia UMR „Prievidza- Nováky“,
- d) spolupracuje s TSK pri definovaní strategických cieľov a priorít rozvoja územia UMR „Prievidza- Nováky“, ako aj pri definovaní integrovaných investičných balíčkov,
- e) rokuje o návrhu IÚS resp. jej aktualizácie, formuluje pripomienky a spolupracuje so sociálno-ekonomickými partnermi a s PSK za účelom vyriešenia vznesených pripomienok a za účelom dosiahnutia dohody o znení návrhu IÚS,
- f) v spolupráci s TSK vedie a aktualizuje zásobník projektov územia UMR „Prievidza- Nováky “,
- g) navrhuje Rade partnerstva Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „Rada partnerstva TSK“) vybrané projektové zámery zo zásobníka projektov UMR „Prievidza- Nováky“ na schválenie a ich zaradenie do zoznamu podporovaných zámerov. Kritériom pre výber projektového zámeru zo zásobníka projektov na podporu je disponibilnosť zdrojov, miera a efektívnosť, akou daný projektový zámer prispieva k naplneniu cieľov IÚS, jeho pripravenosť, vecný a časový súlad s procesom implementácie IÚS,
- h) vykonáva ďalšie úlohy a činnosti, vyplývajúce z tohto Štatútu
- i) schvaľuje rokovací poriadok Kooperačnej rady územia udržateľného mestského rozvoja „Prievidza- Nováky“,
- j) volí nominantov na členov Rady partnerstva Trenčianskeho samosprávneho kraja, Komory UMR.

(2) Pri plnení úloh podľa ods. 1 tohto článku sú členovia Kooperačnej rady viazaní podmienkami vyplývajúcimi z platnej legislatívy o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov na dané programovacie obdobie, z programovej a riadiacej dokumentácie, z metodických usmernení Riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“), ktoré boli zverejnené na webovom sídle RO a ostatnými podmienkami, ustanoveniami a riadiacou dokumentáciou, upravujúcou implementáciu fondov EÚ.

- (3) Činnosť Kooperačnej rady UMR administrujú tzv. administratívne kapacity UMR Prievidza - Nováky

Článok 3, Komory Kooperačnej rady:

- (1) Kooperačná rada UMR je zložená z desiatich členov a má nasledovné komory:

- a) **Komora regionálnej samosprávy (spolu 1 člen) – zástupca reprezentujúci TSK,**
- b) **Komora miestnej samosprávy (spolu 7 členov) – zástupcovia miestnej územnej samosprávy (mestá a obce) tvoriacich územie UMR Prievidza – Nováky. Troch zástupcov nominuje mesto Prievidza, dvoch zástupcov nominuje mesto Nováky, jedného zástupcu nominuje mesto Bojnice a jedného zástupcu nominuje obec Koš.**
- c) **Komora sociálno-ekonomických partnerov (ďalej aj „Komora SEP“; spolu 2 členov) -** dvoch zástupcov podnikateľského sektora, akademického sektora a školstva, pričom mesto Prievidza nominuje jedného zástupcu a mesto Nováky nominuje jedného zástupcu

Príloha A: Integrované územné investície UMR Prievidza - Nováky

Dôležitou súčasťou IÚS UMR sú Integrované územné investície (ďalej len IÚI), ktoré by mali cieľiť na oblasti v kompetenčnej pôsobnosti Kooperačnej rady UMR a sú tvorené najmä integráciou projektových zámerov vychádzajúcich z potreby regiónu.

IÚI sú tvorené v zmysle metodických usmernení zodpovedného ministerstva MIRRI. Kompetenciu schvaľovania jednotlivých IÚI UMR Prievidza – Nováky má Kooperačná rada UMR.

Vzhľadom na absenciu záväzného metodického usmernenia definovania integrovaných územných investícií sú IÚI UMR Prievidza – Nováky pre roky 2022-2030 definované len rámcovo a budú precizované pri nasledujúcej aktualizácii IÚS UMR.

Integrovaná územná investícia 1 – Kvalita života v regióne

Indikatívne investičné balíky:

- Kompletizácia a modernizácia zariadení zdravotníckych a sociálnych služieb na území regiónu Prievidza – Nováky
- Kompletizácia a modernizácia športových a oddychových areálov pre podporu zdravého životného štýlu a rozvoja talentov.
- Modernizácia vzdelávaco-výchovného systému vrátane modernizácie infraštruktúry, aplikácií smart prvkov vo vzdelávaní a prispôsobenia kapacít potrebe územia.
- Podpora kapitalizácie kultúrnych tradícií pre zvyšovanie kvality života vrátane modernizácie súvisiacej infraštruktúry
- Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov na území regiónu

Integrovaná územná investícia 2 – Kvalita životného prostredia

Indikatívne investičné balíky:

- Budovanie regionálneho integrovaného systému OZE na báze špecifického energetického potenciálu regiónu vrátane zdrojov pre centrálnu zásobovanie teplom.

- Budovanie regionálnych reťazcov pre zber, recykláciu a spracovanie odpadov vrátane technologických zariadení na triedenie, zhodnocovanie odpadov vrátane biologických.
- Regionálne energetické systémy podpory samospotreby a efektívneho využívania OZE vrátane smart manažmentu
- Modernizácia a kompletizácie energeticky efektívnej verejnej infraštruktúry (verejné osvetlenie) vrátane centrálnych rozvodov tepla v regióne
- Zvyšovanie energetickej efektivity verejných budov vrátane smart manažmentu
- Zvyšovanie energetickej efektivity verejných športovísk vrátane smart manažmentu
- Budovanie kapacít spolupráce, poradenstva a vzdelávanie v oblasti regionálnej udržateľnej energetiky
- Sanácia environmentálnych záťaží a negatívnych dopadov na územiach postihnutých ťažbou a prevádzkou uhoľnej elektrárne vrátane sedimentov vodných tokov a plôch
- Podpora biodiverzity a zvyšovanie kvality a množstva zelenej infraštruktúry na verejných priestranstvách a areáloch ZŠ a MŠ v regióne
- Ochrana, stabilizácia a rozširovanie vodných zdrojov na území regiónu
- Kompletizácia a modernizácia infraštruktúry zásobovania pitnou vodou na území regiónu
- Kompletizácia a modernizácia infraštruktúry odkanalizovania na území regiónu
- Budovanie alternatívnych systémov spracovania splaškových vôd – koreňové čističky, domové čističky)
- Budovanie regionálneho komplexu vodozadržných opatrení a prevencie pred povodňami na území regiónu

Integrovaná územná investícia 3 – Inovatívna a konkurencieschopná regionálna ekonomika

Indikatívne investičné balíky:

- Budovanie územných a doménových klastrov pre rozvoj tradičných, ale i nových odvetví ekonomiky

- Modernizácia a transformácia vzdelávacieho systému pre harmonizáciu s potrebami trhu práce a transformujúcej regionálnej ekonomiky
- Podpora systémov celoživotného vzdelávania a kariérneho poradenstva na trhu práce.
- Budovanie komplexného regionálneho produktu cestovného ruchu vrátane obnovy a kompletizácie súvisiacej infraštruktúry, prepájania prvkov atraktivity, podpory spolupráce a budovania kapacít regionálneho cestovného ruchu
- Podpora smart city prístupov pre manažment územia vrátane moderných služieb verejnosti

Integrovaná územná investícia 4 – Mobilita

Indikatívne investičné balíky:

- Budovanie regionálneho ekologického dopravného systému prostredníctvom podpory ekologických foriem hromadnej prepravy, budovania prvkov infraštruktúry pre elektromobilitu v hromadnej i individuálnej doprave
- Modernizácia a kompletizácie multimodálnych prestupných uzlov na území regiónu, vrátane budovania záchytných parkovísk a prepojení na súvisiacu infraštruktúru pešej a cyklistickej dopravy
- Kompletizácia a modernizácia siete miestnej cestnej infraštruktúry
- Modernizácia a kompletizácia cestnej infraštruktúry prepájajúcej centrá bývania, práce, služieb a vzdelávania v regióne
- Modernizácia a kompletizácia infraštruktúry cyklodopravy pre podporu ekologizácie dennej mobility v území regiónu

Príloha B: Indikatívny zásobník projektov UMR Prievidza - Nováky

Komplexný balík zámerov z celého územia UMR Prievidza – Nováky je predmetom tejto Prílohy.